

“Despenalitzar salva vides”: Dia de la Zero Discriminació

“La despenalització dels grups de població clau i de les persones que viuen amb el VIH salva vides i contribueix a avançar cap a la fi de la pandèmia de la SIDA”

En només tres dècades, més de 30 milions de persones han mort a causa de la SIDA i altres 34 milions s'han infectat amb el VIH. L'epidèmia del VIH s'ha convertit en un dels majors reptes de salut pública del nostre temps. A més, és una crisi de la llei, els drets humans i la justícia social.

Els afectats pel VIH s'enfronten a l'estigma i la discriminació de manera significativa. Això obstaculitza la resposta al VIH a cada pas, limitant l'accés als serveis de prevenció, al diagnòstic, al tractament, i als serveis relacionats amb la tuberculosi, entre altres.

Les persones amb el Virus d'Immunodeficiència Humana continuen sofrint discriminació greu per motius de sexe, identitat de gènere,

Font: ONUSIDA.

orientació sexual, consum de drogues, treball sexual i estat serològic respecte del VIH.

La penalització per part dels països del VIH d'una manera o una altra per mitjà de lleis específiques o generals provoca que els esforços i avanços aconseguits en matèria de prevenció de la infecció pel VIH siguin contraproductius.

Així mateix, aquestes lleis són una clara violació dels principis i valors dels drets humans inclosos els drets d'igualtat i no discriminació.

De la mateixa forma els posen en perill en crear obstacles al suport i als serveis que necessiten per a protegir la seva salut.

Font: ONUSIDA.

Al juliol de 2012 es va dur a terme un informe per la Comissió Global sobre el VIH i el Dret que indicaven que la penalització no fomenta un comportament més segur, i fins i tot pot portar a generar majors riscos en la població.

Aquest mateix any la ciutadania es va congreguar per a adoptar la Declaració d'Oslo sobre la penalització del VIH, que tenia com a finalitat reclamar la fi de la penalització específica del VIH.

L'any 2021 es va exposar *l'Estratègia mundial contra la SIDA 2021-2026: Acabar amb les desigualtats, Acabar amb la SIDA*. En reconèixer que la despenalització és un element essencial en aquesta resposta, els països es van comprometre al fet que, per a 2025, menys del 10% d'ells tinguessin marcs legals i normatius de penalització que afectessin la resposta al VIH.

No obstant això, s'està molt lluny d'aconseguir aquest objectiu. En l'actualitat existeixen 134 països que penalitzen explícitament o persegueixen d'alguna altra manera l'exposició, ocultació o transmissió del VIH.

En lloc de penalitzar el VIH, els Estats haurien d'implementar actuacions que aconseguixin crear entorns socials i legals assegurances per a manifestar de manera segura i voluntària i sense estigma si tenen el Virus d'Immunodeficiència Humana o no.

Per tant, l'aplicació de sancions penals ha d'estar dirigida solament als casos en els quals la transmissió del VIH ha estat intencionada i en consegüent s'ha actuat de mala fe.

Com a conclusió, per consegüent, en aquest dia de la Zero Discriminació es vol conscienciar a Estats i Societat Civil que la penalització del VIH en les lleis l'única cosa que fa és empitjorar la situació perquè infon por en les persones que

ho pateixen i promou una discriminació que sovint dificulta la seva integració en la societat.

És el paper dels Estats prendre mesures que tinguin com a finalitat erradicar l'estigma i l'aïllament que les persones que viuen amb el VIH i els grups de persones vulnerables sofreixen dia a dia.

Belén Pascual Gracia

Graduada en Dret

Estudiant de Màster en Relacions
Internacionals, Seguretat y Desenvolupament
en la Universitat Autònoma de Barcelona.

Referencias bibliográficas:

ONUSIDA. (s. f.). *Día de la Cero Discriminación*. <https://www.unaids.org/es/2023-zero-discrimination-day>

ONUSIDA. (s. f.). *La penalización del VIH*. https://www.unaids.org/sites/default/files/media_asset/01-hiv-human-rights-factsheet-criminalization_es.pdf

Global Commission on HIV and the Law. (Julio 2012). *Risks, Rights & Health*. <https://hivlawcommission.org/wp-content/uploads/2017/06/Executive-Summary-GCHL-EN.pdf>

Publicat per

**Asociación para las
Naciones Unidas
en España**
United Nations Association of Spain

Amb el suport de

**Generalitat
de Catalunya**

ANUE no fa necessàriament com a seves les opinions expressades pels seus col·laboradors.